

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Pałac i park Potulickich

2. Czas powstania/uwagi

1820 r.; 1860 r. -70 r.; koniec XIX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Pl. Jana Pawła II

Nr: 1

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

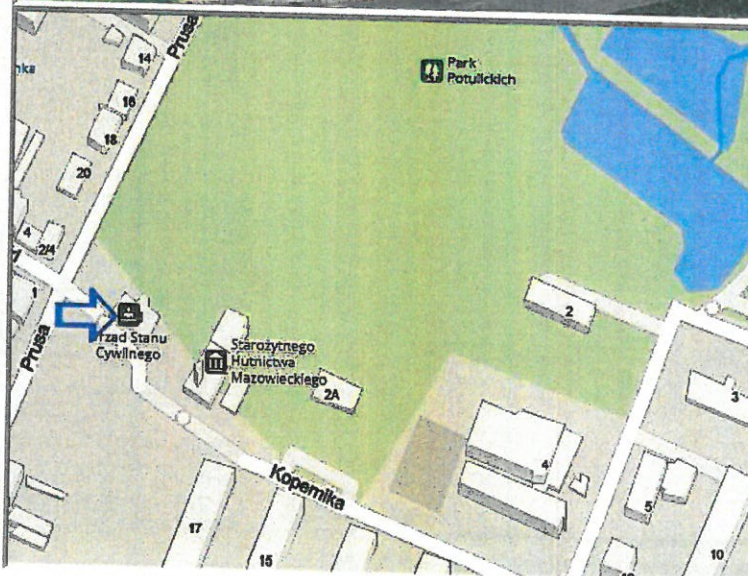
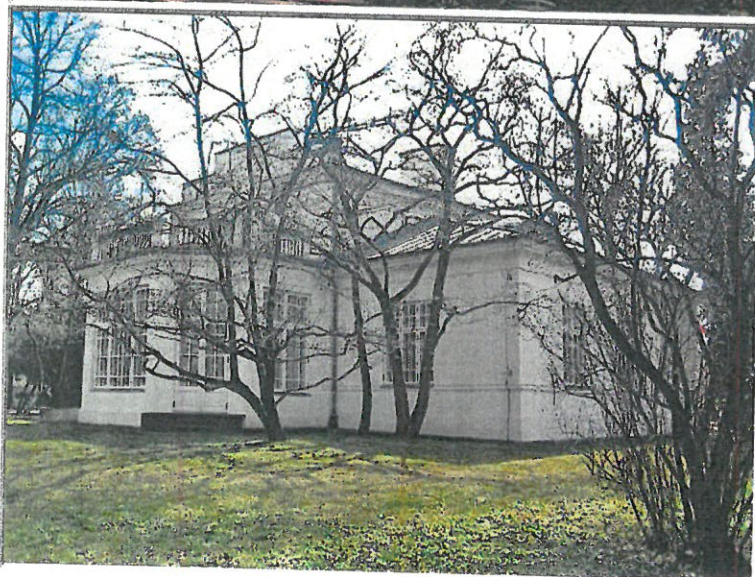
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

26.03.1962

Nr rejestru:

A-1089/491

8. Historia, opis, wartości

Pałacyk powstaje ok. 1820 r. w miejscu wcześniejszego, drewnianego dworu dla Józefa Czerskiego, wg projektu prawdopodobnie arch. Franciszka Lessla. Po licznych sprzedażach majątek trafia do Józefa Epstaina, któremu dokonuje 1870 r. przebudowy dworu (rozbudowuje budynek gospodarczy dodając oranżerię) i zakład park projektowany przez Karola Sparmana. W 1877 r. obiekt kupuje Stanisław Wołowski by przekazać go w 1899 r. jako wiano ślubne swojej córce Jadwidze, żonie hr. Antoniego Potulickiego. Stąd też dzisiaj funkcjonująca nazwa obiektu. W tym czasie pałacyk i park zostaje dalej rozbudowany (poddasze mieszkalne, rozbudowa budynków gospodarczych), przeobrażeniu podlega park wg projektów Waleriana Kronenberga. Po wojnie majątek wywłaszczony użytkowany jest na biura, wielokrotnie przebudowywany, zniszczeniu uległy również budynki gospodarcze i park znacznie okrojony w stosunku do pierwotnej formy. W 1975 r. obiekt został przeznaczony na Urząd Stanu Cywilnego – odremontowany wg projektów PP PKZ, przywracając mu pierwotny, reprezentacyjny charakter (rezygnując z nadbudów).

Budynek wolnostojący, tynkowany wzniesiony w klasycyzujących formach. Bryła zwarta, na planie prostokąta, składa się z jednokondygnacyjnych partii bocznych o oddzielnym wielospadowym zadachnieniu i dwukondygnacyjnego segmentu środkowego krytego dachem dwuspadowym. Elewacja frontowa (pd.) posiada symetryczną kompozycję, pięcioosiową, zróżnicowaną centralnie usytuowanym, trójosiowym w partii przyziemia ryzalitem zamkniętym trójkątnym frontonem. Ryzalit poprzedzony trójprzęsłowym portykiem wspartym na tokańskich kolumnach i zakończony tarasem z ażurową balustradą złożoną z pionowych prętów. Elewacja od strony parku (pn.) jest trójosiowa i zaakcentowana pięciobocznym ryzalitem ogrodowym zamkniętym tarasem. Kondygnacja piętra zwieńczona jest pełną, schodkową attyką urozmaiconą arkadową płyciną. Oszczędny wystrój pałacyku ogranicza się do pasowego boniowania partii przyziemia oraz wspartego na kroksztynach gzymsu wieńczącego poprzedzonego fryzem.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Bardzo dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)